

Delo, ki ne sme ostati neopaženo

Kratek zapis iz Liboj

Le redko kdo zaide v Liboje, če nima tam opravka. Tudi jaz ne najdem poti v ta kraj ob drugi priliki, kot takrat, ko je to službena potreba. Tako se mi je primerilo pred dnevi, da sem se mudil v Libojah v poznih popoldanskih urah. Prav zato pa sem doživel nekaj, kar zasluži, da o tem izve tudi širša javnost.

Nemalo sem bil začuden, ko sem vstopil v Dom DPD »Svoboda« v Libojah. Hotel sem se pogreji v gostilni, toda to ni bila običajna gostilna. Vse mize so bile zasedene s šahisti — mladimi in stariimi. Povedali so mi, da pridno igrajo, saj redno prirejajo razne turnirje. V sosedni manjši sobici so se posamezni člani učili igrati na pihala. V pogovoru sem zvedel, da ima libojška »Svoboda« kar 5 godb. Od teh sta godba na pihala in »Libojški cvek« dobro znana, imajo pa še tamburše, jazz, posebnost pa je kvintet »brkih Libojčanek«. V sestavi harmonika, trobenta, klarinet, kitara in bas so zaigrale dve domači viži tako, da mi je kar nove vzdigovalo. Mimogrede bodi povedano, da vadi vseh pet godb in uči novince samo en človek.

Da je šahovska sekcija prav delavna, sem že omenil, tudi kegljači niso od muh, trikrat tedensko imajo kinopredstave, posebna skrb upravnega odbora pa velja dvorani in odru. Prav ta čas preurejajo način gretja, tako da bo v kratkem urejeno toplo zračno ogrevanje. Libojčani skrbijo tudi za ostalo kulturnoprosvetno delo, prireja predavanja, vabijo pa tudi v goste, saj tudi celjskemu gledališču niso nepoznane odrske deske v Libojah.

Le kratek čas sem bil v Libojah, a zvedel in doživel sem mnogokaj. Pri vsej tej delavnosti ni čudno, da je libojška »Svoboda« znana tudi izven meja žalske občine, vse do Ptujja.

Delo tega delavsko prosvetnega društva je res živo in raznoliko. Vsekakor spada med najagilnejša društva v žalski občini.

-šk-

KAJ MENIJO POTROŠNIKI O POSLOVANJU TRGOVIN V ROGASKI SLATINI?

Potrošniški svet v Rogški Slatini dobro dela

V mesecu juniju letos je bil ustanovljen v Rogški Slatini 11-članski potrošniški svet. Predsednica sveta je tov. Ela Ferlinec. Svet je imel v preteklem letu 4 seje. Na sejah so med drugim razpravljali tudi o specializaciji trgovin, ureditvi mesnic itd. Med potrošniki so izvedli anketo in v ta namen razposlali 500 anketnih listov. V trgovinah so namestili skrinjice »Zelje potrošnikov«, kamor lahko potrošniki oddajo pripombe in predloge v zvezi s poslovanjem trgovin.

Zelo zanimivi pa so rezultati ankete, od katerih navajamo le nekaj važnejših. Pretežni del potrošnikov s postrežbo v trgovinah ni zadovoljen. Večinoma se pritožuje, da prodajalci niso dovolj vljudni. V nekaterih primerih so potrošniki grajali prodajalce kar poimensko. Večje število potrošnikov je navedlo, da je v trgovinah slaba izbira in manjka predvsem modnih vzorcev. Nad 90 % anketirancev se je odločilo za trgovino, ki bi poslovala non-stop.

Ob zaključku letnih zborov SZDL v Slovenskih Konjicah

Iz poročil, ki so jih odborniki občinskega odbora SZDL v Slov. Konjicah podali ob zaključku občnih zborov organizacij SZDL v občini je bilo razbrati, da so tako same priprave kot tudi izvedba bile v večini primerov dobro opravljene. Najboljši dokaz za to je že v tem, da so bili le redki zbori, katere so morali zaradi nizke udeležbe preložiti. Dosedanji odborniki v posameznih krajih so dokaj kritično ocenili svoje de-

lo, delovanje odborov in članstva, pa tudi ostalih organizacij in društev ter organov upravljanja na svojem področju. Vidi se, da se volivci v občini zavedajo vloge svoje politične organizacije.

V konjški in zreški okolici so ob tej priliki združili več manjših organizacij s sosednjimi, močnejšimi. Število odborov SZDL v občini se je s tem znižalo od 22 na 9, največja po teritoriju in številu članstva pa bosta v Konjicah in Zrečah.

Posebno zanimive so bile razprave na zborih, ki so v vsakem kraju dale podarek tistim vprašanjem, ki so v določenem kraju najbolj pereča. Pri Jerneju so na primer postavili v ospredje ureditev trgovine. Pred leti so jo sicer imeli, vendar je bila ukinjena, tako da morajo prebivalci zdaj po vsako stvar v 4 km oddaljene Loče. Za ta kraj velja še posebej omeniti delo mladine, ki je postala delavnejša, predvsem v prosvetnem društvu. Potrebovali bi le primerne prostore za svoje udejstvovanje. Okoli trgovine je bilo precej govora tudi v Skomerju na Pohorju. Tudi v tem kraju je bila nedavno ukinjena, na občini pa so za oba kraja mnenja, da bo najboljša rešitev zasebna trgovina s pavšalnim obdavčenjem.

Razveseljivo je predvsem dejstvo, da je v Goranjem na Pohorju bilo na zboru več navzočih kot pa je članov SZDL v tem kraju. Če bo novi odbor znal pravilno usmeriti svoje delo, potem se bo število članstva brez dvoma lahko še povečalo. Isto bi lahko rekli za Žiče, kjer so se izkazali že pri volitvah v združne svete. Različne predloge in mnenja, ki so bili tu iznešeni, predvsem o delu zadrage in zadržnega sveta, bo vsekakor potrebno proučiti in izvesti. V tem kraju so razen odbora SZDL podali poročila tudi odborniki ostalih društev in organizacij. V več krajih so se na zborih dotaknili tudi problemov cest, v Konjški vasi so razpravljali o vodovodu, v Zrečah pa se potegujejo za ustanovitev otroškega vrta. V konjicah so se na zboru menili tudi o gradnji pekarnice, ureditvi mesta itd.

Odborniki SZDL so pripomnili, da v vseh krajih ni bilo v dovoljni meri čuti podpore članov ZKS. Za odbornike ljudskega odbora pa so predlagali, da se bodo morali v bodoče v večji meri zanimati za reševanje določenih lokalnih nalog. Občni zbori SZDL so jim jih nazkazali dovolj.

Potrošniki so grajali, zakaj ostale trgovine, ki ob sobotah popoldne niso odprte, nimajo napisano, katera trgovina je dejurna in tako morajo iz ene v drugo, da končno ugotovijo, katera je odprta. S poslovanjem trgovine s sadjem in zelenjavo so na splošno zadovoljni, nekateri pa menijo, da so cene nekoliko previsoke. Zaradi mesnice, ki jo je zaprla sanitarna inspekcija, pa je splošna kritika, zakaj se ne odpravijo pomanjkljivosti, ki jih je ugotovila inspekcija, in jo ponovno odprejo. Potrošniki tudi tožijo, da v mesnici pri tehtanju ni vse v redu in da je včasih preveč kosti itd. Ker je bila predelava mesa ukinjena, večkrat primanjkuje mesnih izdelkov, katere zlasti pogrešajo delavci za malice. Zaradi tega si želijo, da bi bila čimprej urejena delikatesna trgovina. S postrežbo v pekarni so potrošniki zadovoljni, menijo pa, da kruh in denar ne spadata skupaj? Ni pa vedno zadovoljiva kvaliteta kruha, ki je večkrat premalo vzhajal in trd. V njem se najdejo tudi stvari, ki v kruh ne spadajo!

Na splošno so potrošniki grajali premajhno skrb za tržnico, ki je zelo nečista. Mize umivajo le enkrat v letu. Zaradi tega bi bilo potrebno uvesti večji red in snago. Tudi zaradi izložb se potrošniki vprašujejo, zakaj so tako neurejene in zanemarjene. Kaže, da je trgovsko podjetje to opozorilo potrošnikov šele v zadnjem času vzelo bolj resno in po dolgem času izložbe vsaj nekoliko uredilo.

Potrošniški svet je na seji izvolil 4-člansko komisijo, ki je pregledala trgovine, mesarijo itd. z namenom, da bi odpravili nepravilnosti, ki jih navajajo potrošniki.

K.

Prisrčen stik s pionirsko mladino

Se preden so se začele priprave za slovesne in vsele prireditve Novoletne jelke so pionirji in pionirke celjskih osnovnih šol in osnovne šole v Strmcu doživeli poseben kulturni dogodek.

V mesecu novembru so se na pobudo Društva prijateljev mladine v Celju vršili pred pionirsko mladino trije literarni nastopi. Trije priznani celjski kulturni delavci Fran Roš, Vera Pelko in Marica Zorko so s svojim posrečenim programom zbrali okrog sebe množice pionirjev in pionirk najprej v dvorani Delavskega odrca v bivšem kinu »Dom«, teden dni kasneje na osnovni šoli v Strmcu in nato še enkrat v Celju na III. osnovni šoli.

Marica Zorko jim je pripovedovala spomine na otroke, ki so trpeli v koncentracijskih taboriščih med drugo svetovno vojno. Vera Pelko jim je recitala svoje otroške pesmi. Med odmorji je igral na harmoniko pionir Andrejček Cimerman. S pripovedkama »Lenoba« in »Hlapček Jure« je pritegnil nase ljubitelj mladine pesnik in pisatelj Fran Roš.

Zanimivi vsebini in otroški duši primernemu in vabljevemu podajanju prireditev literarnih nastopov so sledili še prisrčni razgovori z mladino, ki bi jih še in še poslušala. V Strmcu je priljubljene recitatorje sprejel in s pesmijo pozdravil domači pionirski pevski zbor.

Močan vtis, zlasti pa prisrčen in neposreden stik umetnikov z mladino je pokazal, da so take prireditve učinkovito vzgojno sredstvo pa tudi zaželene in potrebne. Mladina je bila za lep užitek zelo hvaležna.

pismo uredništvu PRESODITE SAMI

»Pred dvema letoma sem bil kot uslužbenec Ljudske mlince premeščen iz Vranskega v Smarje. Premestitev je bila spozrazumna z uslužbenecem LM v Smarju in sva tako zamenjala službena mesta, pri tem pa tudi stanovanja. Ko sem si v Smarju ogledal miličnikovo stanovanje, sem kar pristal na zameno. Ko pa sem drugič pripeljal s sabo že svoje pohištvo, je bilo miličnikovo stanovanje že zasedeno. Na moje takojšnje urgenco na občini Smarje, so mi dodelili neprimerno, razpadajoče stanovanje, v katerega sem se, hoče nočeš, pač moral vseliti. Sem pa takoj vložil prošnjo za dodelitev drugega stanovanja, se nešetotkrat zglasil na občini, prikazal, da je stanovanje v razpadajočem stanju in da ni varno bivati v njem — vendar

ni vse skupaj ničesar zaleglo. Na prošnje sploh nisem dobil odgovora in nikdo ni prišel niti pogledat, v kakšnem stanju je stanovanje.

Pred dnevi pa se mi je v spalnici vdrl strop (prilagam sliko) in primoran sem bil znova intervenirati. Končno sem dobil odločbo za primerno stanovanje. Toda v to stanovanje se je brez odločbe vselili gradbeni tehnik Remonta Smarje in občina »ni mara pravomočjas«, da bi ga izselila.

Pripominjam, da imam tri otroke v starosti od 1 do 7 let — vsi trije so bolni, kakor tudi midva z ženo. Zena je bila še kot otrok s starši izseljena v Srbijo, jaz pa sem šel s 16. letom v partizane.

Miličnik Stane Romih

Takole je izgledala spalnica, ko se je vdrl strop.

Nelepa stran Štor

Industrijski kraj, kakršne so Štor, v središču naselja kaže huda nasprotja. V neposredni bližini lepega in velikega doma »Svobode« je zanemarjena prašna ulica (v vlažnih dneh blatna), nečisti in zanemarjeni lokali, neverjetna zapuščenost fasad na starih hišah. To pa tik ob železnici. Izgleda, da se Štorovčanov ne prime prizadevnost bližnjih Kompolčanov. Pa bi bilo dobro, saj bi se pomanjkljivosti brez večjih sredstev dale odpravili.

ZA CELJSKI ARHIV

bo treba najti primerne prostore

Na seji Sveta za prosveto pri Okrajnem ljudskemu odboru Celje so sklenili, da je za celjski arhiv treba najti primerne prostore in zaposliti še vsaj enega arhivarja, da bi se poleg prof. Orož-

na usposobil za krajevne zgodovinarja. Arhiv je pomemben za vso celjsko okrožje, je pa za zdaj raztresen na raznih krajih v mestu in po občinah. Ob tej priložnosti so razpravljali tudi o problemu likovne umetnosti in razstavnega prostora. Člani sveta so predlagali, da bi celjski likovni umetniki za zdaj razstavljali še v gledališču in dvorani Narodnega doma v Celju, hkrati pa bo treba poskrbeti za ureditev stalnega razstavnega prostora.

V KOZJEM IN ROGASKI SLATINI

sta začeli s poukom kmetijsko-gospodarski šoli z internatom. V Kozjem bodo letos začeli s prvim letnikom, v Rogški pa bodo nadaljevali z drugim letnikom. Učni program šole v Rogški Slatini zajema tudi osnove za upravljanje s kmetijskimi stroji in gospodinjstvo tečaj. V obli šole se je prijavilo približno 200 mladih kmečkih fantov in deklet.

ZADRUŽNI SVET PRI KMETIJSKI ZADRUGI V PREVRJU

na Kozjanskem je pred dnevi razpravljalo o razvoju kmetijstva na območju njihove kmetijske zadruge. Člani sveta so kritično ocenili dosedanje prizadevanje v njihovem kraju in težave zaradi zemlje, ki je ni mogoče obdelovati s traktorji, stroji za njem buldozerja pa so preveliki. Spričo tega bi želeli, da bi skupaj s kmetijskimi strokovnjaki proučili najboljše in učinkovite možnosti za izboljšanje kmetijstva. Ob koncu so sklenili, da se bodo zavzemali za proizvodno sodelovanje z zadrugo in si prizadevali izvesti letošnji načrt zadruge za razvoj kmetijstva.

LETOSNJE PUSTNE PRIREDITVE OLEPŠEVALNEGA IN TURISTIČNEGA DRUŠTVA

Tudi letos prirejamo tradicionalne maskarade. Na pusto soboto 7. februarja ob 20 bo velika maskarada, v nedeljo, 8. ob 15 bo maskarada za otroke od 5 do 8 let, ob 17.30 pa za otroke od 9 do 14 let.

Pri vseh maskaradah bo letos prvič prvovrsten program ter velika konkurenca in tekmovanje mask.

Predprodaja vstopnic od 1. februarja dalje v društveni pisarni.

Olepševalno in turistično društvo Celje

gibanje prebivalstva

V času od 10. do 17. januarja 1959 je bilo rojenih 40 dečkov in 45 deklic.

Poročili so se:

Mehor-Rudolf Hrastnik, uslužbenec in Ana Andreusek, krojaška vajenka, oba iz Celja. Ivan Pevec, poljski delavec iz Lahovne in Marija Rotar, poljska delavka iz Lopate. Martin Kociper, pomožni delavec in Matilda Arlič, tkalka, oba iz Celja. Stanislav Brglez, trgovski namestnik in Majda Golob, saldokontistka, oba iz Celja. Anton Ojstršek rudar in Ivana Kregar, gospodinja, oba iz Celja. Franc Pertinač, delavec iz Štor in Kristina Ojstršek, šiviljska pomočnica iz Celja. Viktor Anton Leskovšek, absolvent prava in Majda Amalija Zupanc, študentka, oba iz Celja. Janez Božičnik, zidar in Ljudmila Kumelj, kuharska pomočnica, oba iz Celja. Stanislav Soln, strojni ključavničar in Rozalija Mihelin, namestnica, oba iz Celja. Josip Majer, tehnični risar iz Trnovelj p. Celju in Ana Počaj, komercialistka iz Dobrteše vasi. Ing. Anton Ogozelec, elektro inženir in ing. Lidija-Ana Steiner, arhitekt, oba iz Ljubljane.

Umrli:

Dusan Bucar, solar iz Slov. Konjic, star 10 let. Ivana Pezan, gospodinja iz Nove vasi, stara 75 let. Vlado Delčnjak, delavec iz Trnovelj, star 28 let. Roman Ločičnik, otrok iz Štor, star 5 mesecev. Matija Borštnar, vzdrževana oseba iz Celja, star 87 let. Majda Toplišek, otrok iz Rudnice, stara 10 mesecev. Alojzija Lukas, vzgojiteljica iz Celja, stara 36 let.

kronika nesreč

V Ložnici pri Zalcu je v eni zadnjih noči neznan zločinec iz neposredne bližine ustrelil v vrat Jožefo Cokan, Leopoldo Pavicu pa je krogla istega napadatelja predrila prsni koš. Oba napadena sta težko poškodovana in se zdravita v celjski bolnišnici.

Pri delu v Cinkarni je ogenj poškodoval oči delavcu Stefanu Janežiču.

Dražislav Grabner iz Zagrada je padel s kolesom. Pri padcu si je poškodoval glavo.

Pri požaru v Dramlajah je pomagal gasiti Franc Mulej in dobil opekline po telesu.

Pri padcu so si zlomili noge: Franc Razpotnik iz Griž, Ignac Fidler iz Arclina pri Vojnku, Vinko Yovk iz Sečova pri Rogški Slatini, Ignac Marovšek iz Gorice pri Sentjurju in Filip Rogaršek iz Celja.

Kaj narekuje sklenjeno graditev stanovanjskih hiš?

Razne družbene organizacije pa tudi posamezni organi Občinskega ljudskega odbora v Zalcu so minule dni razpravljali o nujni potrebi omejitve individualne stanovanjske graditve. Tak ukrep pa se zdi na prvi pogled zelo krut, neživiljenjski in skratka sploh nerazumljiv. Zato nekaj naslednjih misli o tej zadevi.

Ze nekajkrat smo zapisali, da imamo vse od Celja pa tja do Latkove vasi in še dlje eno samo dolgo vas. Ta vas pa se ne vleče le v dolžino, temveč tudi vse bolj v širino. Tako izgubljammo vsako leto dragocene hektarje najboljše obdelovalne zemlje. Kolikšna je škoda, ni potrebno posebej navajati, če se le spomnimo večkratnih ugotovitev, kako so nam potrebne nove in zopet nove obdelovalne površine za kmetijstvo.

Druga okolnost, ki narekuje bolj sklenjeno graditev stanovanjskih hišic, so komunalne naprave. Znano je, da veljavni predpisi zahtevajo, da ima vsako stanovanje, ki se na novo zgradi, vodovod, kanalizacijo, potreben je tudi dovoz, končno pa si verjetno nihče ne bo zgradil nove hiše, da ne bi imel tudi priključka na električno omrežje. Tako raztegnjena zazidalna področja za zahtevajo dolge kilometre nepotrebnih cevi za vodovod in kanalizacijo, pa še za električni tok drogevo in žico. To vse podražuje komunalno dejavnost, ki ji moramo v zadnjem času na področju žalske občine še pristiati javno razsvetljavo.

Proti dosedanemu načinu gradnje pa je treba nastopati tudi glede na perspektive stanovanjske skupnosti. Saj niti ni treba na tem mestu razpravljati o tem, v kolikšnem obsegu in v katerih krajih se bodo razvile stanovanjske skupnosti. Treba je le preudariti, da si je težko zamisliti, da bi neka gospodinja nosila perilo v pranje kilometra, dva ali še več, da bi prav tako daleč vodila svojega malčka v vrtec i. pd., da o drugih oblikah dejavnosti stanovanjske skupnosti niti ne govorimo.

Vsa navedena dejstva nujno narekujejo potrebo po čim prejšnji omejitvi individualne stanovanjske gradnje in zato postaja vse glasnejša zahteva, naj ljudski odbor čim prej sprejme ustrezne predpise.

Zastavlja pa se še sedaj vprašanje, kako bodo — z urbanističnih vidikov — izgledala posamezna področja. Zato v pojasnilo nekaj misli iz dosedanjih razprav.

Na območjih, kjer so zgrajene same eno- in dvostanovanjske hišice, vmes pa je še kakšna posamezna nezazidana parcela, se bodo še izdajala gradbena dovoljenja za individualne stanovanjske hiše. Čim pa bodo te »skrbine« zazidane, se bo začelo s sistematičnim zazidavanjem s stanovanjskimi bloki, ponekod — posebno v Zalcu — verjetno tudi s stolpniciami. Ta ukrep je potreben zato, ker se je gradnja doslej širila vse bolj na periferijo posameznih večjih krajev, dočim so v samih središčih ostale še dokajšnje nezazidane površine, ki pa tudi za kmetijstvo nimajo kakega posebnega pomena.

Tudi o tej sistematični graditvi je že mogoče kaj več reči. Na občini v Zalcu so že bili posveti in sestanki, kjer je bilo govora o tem, da bi več manjših podjetij skupaj gradilo večstanovanjske (pretežno 16-stanovanjske) bloke. Predlog je bil povsod z odobravanjem sprejet. Treba se bo le še odločiti za organizacijsko obliko, torej, ali bi se snovali neki konzorciji, ali bi bila investitor Stanovanjska uprava, posamezna podjetja pa bi tej upravi dala svoj delež lastne udeležbe in nato tudi odplačevala anuitete itd. Mimogrede bodi rečeno le to, da se bo tudi o teh stvareh treba čim prej dokončno pomeniti. Nova gradbena sezona bo namreč kaj hitro tu!

Graditelji individualnih stanovanjskih hišic pa se zanimajo, če jim bo s tem popolnoma onemogočena zasebna iniciativa pri gradnji stanovanj? Ne. Tudi pri spreminjenih urbanističnih politikah ostajajo tu možnosti, kot n. pr. etažna lastnina, lastnina posameznih stanovanj v bloku ali stolpnici, končno pa tudi še vrstne hišice. Katera od navedenih oblik bo prevladala, pa bo odvisno od urbanističnega načrta, ki je v izdelavi.

-šk-